

succulenta

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDS-BELGISCHE VERENIGING
VAN LIEFHEBBERS VAN CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

Pachypodium geayi (kop van een jonge plant)

Foto: Noltee

55STE JAARGANG
NO. 8
AUGUSTUS 1976

Het geslacht *Pachypodium* Lindl.

JAAP MIERAS

De laatste jaren staat het geslacht *Pachypodium* in een steeds groter wordende belangstelling. Was een *Pachypodium* zo'n tien jaar geleden in een verzameling een exclusieve en kostbare plant, nu hebben velen, ook niet-liefhebbers, wel een *P. lamerei* op de vensterbank. De reizen van professor Rauh naar Madagascar hebben ongetwijfeld tot die grote verspreiding bijgedragen. Door deze zeer recente belangstelling is in de Nederlandstalige literatuur nog maar weinig over deze interessante groep van succulente planten verschenen wat aan de groeiende belangstelling van de liefhebber tegemoet kan komen. Mij is alleen het boekje van Rauh bekend.

Het in 1830 opgerichte geslacht *Pachypodium* — letterlijk vertaald betekent het zoiets als „dikvoet” — behoort tot de familie der Maagdepalmachtigen (*Apocynaceae*), evenals de succulente geslachten *Adenium* (niet te verwarren met *Adenia*, die behoort tot de Passie-bloemen) en *Plumeria*; ook bekende, maar niet-succulente planten als *Dipladenia* en *Oleander* behoren tot de *Apocynaceae*.

Alle *Pachypodiums* zijn duidelijke stamsucculenten, waarbij die stam varieert van een enkele centimeters hoge, zeer brede knol bij *P. brevicaule*, tot bomen van 10 meter hoog bij *P. geayi*. Alle soorten kenmerken zich, in tegenstelling tot *Adeniums*, door de aanwezigheid van dorens (die overigens bij *P. decaryi* klein zijn en spoedig afvallen). Alle soorten hebben niet-succulente, min of meer in rozet staande bladeren, die vaak in de rusttijd afvallen. De bloem is meestal kort gesteeld, met een trechtervormige, vijfslippige kroon, die witachtig, geel, of in een enkel geval (*P. baronii*) rood gekleurd is.

Van nature groeien de planten in zeer uiteenlopende gebieden: zowel op het warme, naar verhouding vochtige Madagascar, als in het veel drogere westelijke deel van Zuid- en Zuidwest-Afrika, tot in Angola toe.

De meeste soorten zijn vrij eenvoudig te kweken. Ze verlangen een los, voedselrijk grondmengsel en veel zonlicht. De wintertemperatuur moet vrij hoog zijn, vooral voor de soorten die van nature uit Madagascar komen. Dit geldt trouwens voor de meeste planten die daar groeien; Madagascar ligt immers grotendeels binnen de keerkringen en wordt omspoeld door warme zeestromen, zodat met uitzondering van de noord-zuid lopende gebergterug in het midden het gehele eiland een gemiddelde wintertemperatuur heeft van 18°C of hoger! (Ter vergelijking: de julitemperatuur in Nederland is gemiddeld 16,5-18°C). Een plaats op de vensterbank op het zuiden in een centraal verwarmde kamer is voor veel soorten dan ook uitstekend.

Aan het eind van de groeiperiode laten de *Pachypodiums* vaak hun bladeren vallen. Het gieten moet dan sterk worden verminderd. Kweekt u ze, net als ik, in de winter boven de c.v., dan mogen ze persé niet stofdroog worden gehouden, om te sterke indroging te voorkomen. Zodra de plant door zijn rustperiode (meestal onze winter, maar bij importen kan dat onze zomer zijn) heen is, ontstaan op de kop(pen) weer nieuwe bladeren. Het gieten kan dan flink worden opgevoerd. Doordat *Pachypodiums* niet-succulente bladeren hebben, is de verdamping vrij groot in vergelijking tot de meeste van uw andere succulenten. Houdt hiermee rekening i.v.m. de watergift.

De moeilijkste soort, maar tegelijkertijd een der meest gewilde, is *P. namaquanum*, die volgens Rauh in cultuur zeer warm, zonnig en vrij droog moet staan.

Het vermeerderen uit zaad gaat vrij goed, mits het zaad vers is. In hoeverre dit voor alle soorten geldt weet ik niet: het is nog steeds — ondanks het feit,

dat in ieder geval een aantal soorten zelffertil is — een groot probleem vers zaad van *Pachypodiums* te pakken te krijgen. Ieder die mij, wat dat betreft, een tip zou kunnen geven, zou mij, en velen met mij, een groot genoegen doen. Om de 13 soorten en 8 variëteiten te kunnen onderscheiden heeft Rowley een sleutel opgesteld. Met toestemming van de auteur, waarvoor ik van deze plaats hem nogmaals wil bedanken, volgt een vertaling van deze sleutel hierna, met daarbij voor elke soort een korte beschrijving:

- 1 a. Caudex (= meestal knolvormig verdikte stam) geheel of bijna geheel boven de grond 2
- b. Caudex grotendeels ondergronds; bovengrondse takken relatief dun 18
- 2 a. Dorens naaldvormig, drie bijeen, de twee randdorens meestal langer en uiteenstaand, de middendorens niet altijd ontwikkeld 3
- b. Dorens min of meer kegelvormig, enkel of twee bijeen 8
- 3 a. Bladeren minder dan 10 keer zo lang als breed 4
- b. Bladeren lijnvormig, 10 keer of meer zo lang als breed 6
- 4 a. Plant met één rechte stam, tot 3 meter hoog en 30 cm dik, soms met enkele dikke rechte zijtakken. . . . .

P.namaquanum (Wyl.) Welw.

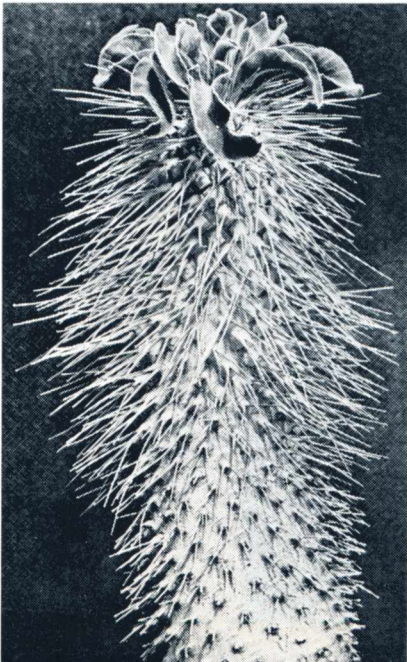
De dorens, die tot 7 cm lang kunnen worden, staan bij deze plant in spiraalvormige rijen. De bladeren, die zich alleen aan de top bevinden, zijn 10-12 cm lang, 5-6 cm breed, behaard en met gegolfde randen. De talrijke bloemen zijn fluweelachtig-roodbruin, met binnenin gele vlekken. De plant is zelfsteriel. In Namaqualand, waar de plant van nature groeit, staat hij bekend onder de naam „half-mens”.

- b. Caudex met relatief dunne bloeitakken in vrij grote aantallen 5
- 5 a. Bladeren aan onder- en bovenzijde iets viltig . . . . .

P.lealii Welw.

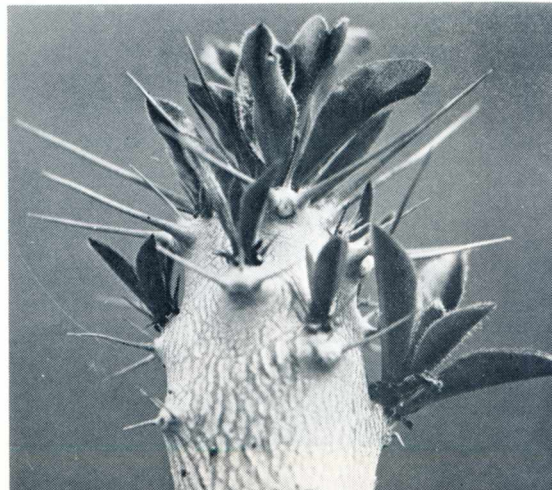
(syn. *P. giganteum* Engl.)

De lang-kegelvormige, gladde stam is dicht bedoornd, bovenaan vertakt, tot 6 meter hoog en bij jonge planten purperrood gekleurd. De bladeren zijn klein met een korte bladsteel. De bloemkroonbuis is purper, de bloemslippen aan de buitenkant roze en aan de bovenkant wit gekleurd. De natuurlijke groeiplaats is het westelijke deel van zuidelijk Afrika, van Namaqualand tot in Angola.

P.namaquanum (l.)

P.lealii var. *saundersii* (r.)

b. Bladeren onbehaard met donzige middennerf en getande bladrand.

P. lealii var. *saundersii* (N.E.Br.) Rowl.

(syn. *P. saundersii* N.E.Br.)

De kale, kegelvormige stam heeft sterk bedoornde takken en wordt tot 1½ meter hoog. De dorens kunnen 2½ cm lang worden. Het kort gesteelde blad is verkeerd eivormig en iets spits. De bloemsteel is kort. De kroonbuis is aan de binnenkant behaard, de bloemslippen zijn wasachtig wit met roze strepen.

De natuurlijke groeiplaats is Zuid-Afrika.

6 a. Jonge stam en bladeren iets wollig aandoend . . . . .

P. geayi Cost. et Bois.

tot 10 meter hoge en 1 meter dikke, zilvergrijs gekleurde stam. De lijnvormige bladeren worden tot 20 cm lang, zijn kort gesteeld en onderaan zilvergrijs behaard. De bloem is klein; de witte bloemslippen worden tot 20 mm lang. In cultuur bloeit de plant pas als hij zich gaat vertakken, d.w.z. bij een hoogte van enkele meters. Van nature groeit de plant in Zuidwest-Madagascar.

b. Jonge stam en bladeren niet wollig aandoend . . . . .

7 a. Bladeren zelden aan beide zijden onbehaard, scheiden geen kleverig vocht af . . . . .

P. lamerei Drake.

Stam tot 6 meter hoogte en 60 cm doorsnee, spaarzaam vertakt. Dorens tot 2 cm lang. Blad lijnvormig, tot 40 cm lang. Bloembuis

3

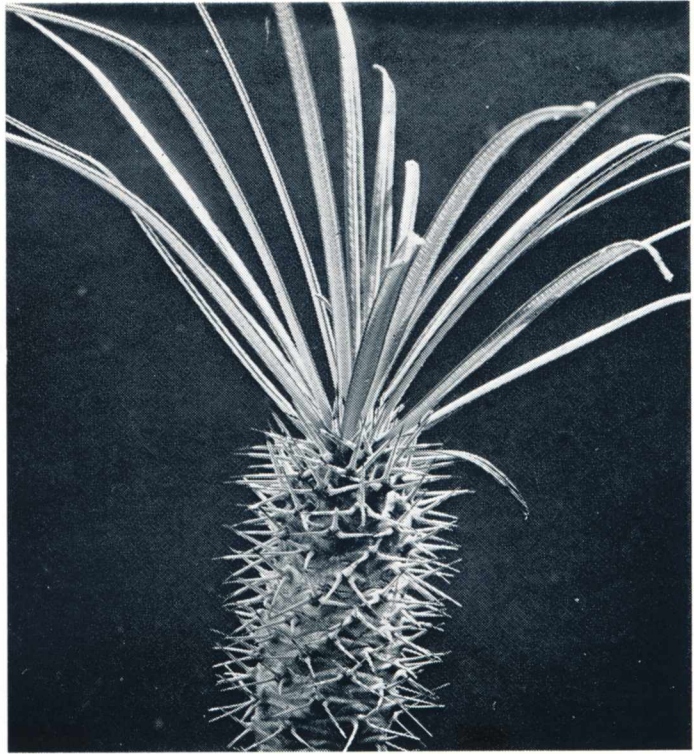

P. geayi
Foto's Noltee

$$\frac{1}{2 \mid 3}$$

1. *P. geayi*
2. *P. lamerei*
3. *P. brevicaule*

3-5 cm lang, kaal, wit.

Natuurlijke groeiplaats Zuid- en West-Madagascar.

- b. Gehele plant kaal, bladeren scheiden een kleverig vocht af . . . . .
P. lamerei var. **ramosum** (Cost. et Bois) Pich.
 (syn. *P. champenoisianum* Boit., *P. menabeum* Leandri., *P. ramosum*
 Cost. et Bois.)

Verdere kenmerken en groeiplaats als *P. lamerei*.
P. champenoisianum is een geelbloeiende vorm.

(wordt vervolgd)

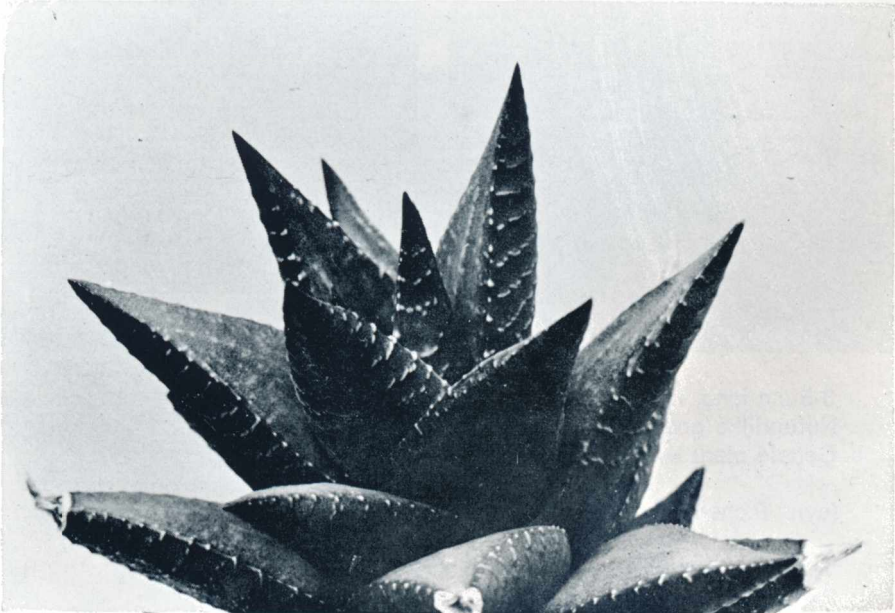
Haworthia - VI -

B. VAN GELDER.

HAWORTHIA'S EN HUN CULTUUR.

Zelfs in de plantenliefhebberij spelen modegrillen een rol en vaak niet eens een ondergeschikte. De cactusrage van de laatste jaren is zo'n modeverschijnsel, dat vermoedelijk wel weer zal wegebben zodra gebleken zal zijn, dat cactussen nièt het absolute alternatief zijn voor de traditionele kamerplanten en nièt altijd in onze centraal verwarmde flats zullen willen groeien, laat staan bloeien. Een soortgelijke cactusrage was er ook in de dertiger jaren waar te nemen, maar die werd toen plotseling weggevaagd door de verschrikkingen van de tweede wereldoorlog. Vermoedelijk was het ook een dergelijke modegril waardoor de HAWORTHIA'S uit hun vroegere bevoorrechte positie werden verdrongen naar een betrekkelijke vergetelheid. Als alle modeverschijnselen is dit echter een nogal vreemde en onbegrijpelijke zaak, want Haworthia's zijn mooi, decoratief en gemakkelijk te kweken, zelfs op de vensterbank, bovendien nemen ze maar een klein plaatsje in beslag en zouden dus ideaal kunnen zijn voor kleinbehuisden . . . en wie is dat niet tegenwoordig? Maar goed . . . tegen modes ingaan is vechten tegen windmolens. Blijft als hoop voor de toekomst het feit dat alle vetplanten weer geleidelijk wat meer belangstelling schijnen te krijgen en dan kan het niet missen of de Haworthia's zullen daaruit weer extra naar voren komen. Dat hebben ze eenmaal in zich!

Als dat zo is en ik twijfel daar geen moment aan, dan is het wel van belang om wat aandacht te besteden aan een goede verzorging daarvan, om aan deze prille nieuwbakken belangstelling althans een eerlijke kans te geven. Alle Haworthia's groeien in hun vaderland gewoonlijk onder licht struikgewas, tussen rotsen of hoog gras; maar wel altijd in droge, vaak zelfs min of meer woestijnachtige grond. Ze houden dan ook niet van veel vocht maar wel van

Haworthia sampaiana

Foto: De Graaf

droge grond en droge atmosfeer; niet van felle zon, maar wel van lichte schaduw. Met *Haworthia's* is dan ook succes verzekerd in een lichte huiskamer met centrale verwarming en in een vensterbank op het oosten, desnoods zelfs op het noorden. Maar dan moet men daarbij wel letten op een paar lastige eigenaardigheden van dit geslacht. Bij nauwkeurige aandacht blijkt dat ze met hun groeiritme wat vreemd omspringen. Ze houden er namelijk twee groeiperioden op na: eerst van maart tot mei en daarna nog eens van september tot november of zelfs december. Bijgevolg vallen er ook twee rusttijden in één jaar nl. zowel in de zomermaanden (juni tot augustus) als in de wintertijd (december tot februari). Ze willen in hun winterrust vrijwel geen water en in hun zomerrust heel weinig. Juist in deze laatste periode leidt te veel water vaak tot onnodig wortelverlies.

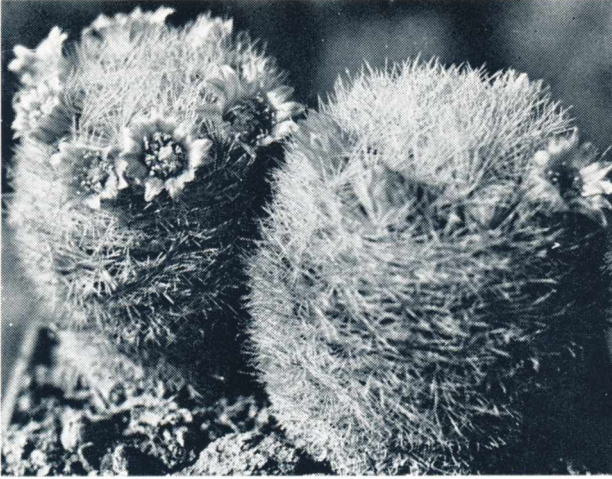
Verpotten doet men het best vlak voor een groeiperiode, dus in augustus of februari. De zomerrust is overigens slechts schijnrust, want ondergronds is de zaak in vol bedrijf: dan worden nl. de nieuwe wortels gevormd. Bij voorkeur gebruikte men ruime potten in verband met het zware, grove en vlezige wortelgestel. Ieder jaar overpotten in verse grond blijkt zeer goed te voldoen; dan kunnen nl. alle dode of verdroogde wortels, die gemakkelijk zouden kunnen gaan rotten, worden verwijderd. Bij plaatsgebrek in kamer of kas is het beter de plant te verjongen en daardoor dus kleiner te maken, daar ze bij gebrek aan ruimte elkaar allicht raken, wat vrijwel altijd lelijke bruine bladpunten tengevolge heeft. Een kleine, maar letterlijk puntgave plant is mooier dan een oud beschadigd gevaarte.

Bij directe zonbestraling krijgen *Haworthia's* spoedig brandvlekken en een minder mooie rode kleur. Onder een niet te laag tablet, waar dus toch nog voldoende licht onder valt, krijgt men de beste resultaten, ook met **H. truncata** en **H. maughanii**, waarvan vaak wordt beweerd: vrij veel zon; vergeet het maar en wees voorzichtig, want in Zuid-Afrika groeit alleen **H. truncata forma tennis** in de volle zon!

De te gebruiken plantgrond moet voedzaam zijn en zeer goed waterdoorlatend. De beste substraatformule lijkt me: 1 deel klei, 2 delen bladaarde en 2 delen metselzand. Daarbij geef ik er nadrukkelijk de voorkeur aan om de 2 delen zand te vervangen door 1/2 deel zand, 1/2 deel perlite, 1/2 deel gravel én een 1/2 deel fijne houtskoolbrokjes; de laatste drie bestanddelen omdat ze het toegediende vocht veel beter vasthouden, rotting tegengaan en de groei duidelijk bevorderen. Uitstekende resultaten kreeg ik (niet bij *Haworthia's* alleen!) door toevoeging van wat Viano-kunstmest aan het substraat. Deze „gemalen koe” bevat nogal wat beender- en bloedmeel, heeft een hoog percentage fosfor en kali vergeleken met de aanwezige stikstof (N6.P7.K8.). Toch wordt deze organische meststof in de literatuur slechts zelden genoemd of aanbevolen voor cactussen en andere vetplanten, laat staan door de liefhebbers gebruikt. Ze is ook in kleine verpakking in de handel en het nemen van een proef is dubbel en dwars de moeite waard! Ook toevoeging van wat kalk aan de grond doet *Haworthia's* kennelijk goed. Wie gelegenheid heeft ze 's zomers buiten te zetten, zal daar veel plezier aan kunnen beleven, mits ze in de schaduw geplant worden en er een voorziening is ter voorkoming van hagelschade en te veel regen (zomerrust!). Men bedenke daarbij wel dat vooral de gevlekte soorten zeer gevoelig zijn voor te felle zon. Maar nogmaals: het zijn ook sterke en dankbare kamerplanten.

De bloei is van weinig of geen belang; een bepaalde bloeitijd is er eigenlijk niet; de bloemen kunnen op elke tijd van het jaar verschijnen, hoewel de hoofdbloei duidelijk valt in het einde van de zomerrust, dus in juli-augustus.

(wordt vervolgd)

Tekst en foto: O. C. van Soldt sr.
Middelburgsestraat 35
Scheveningen

ONGEREGELD

Gasteria liliputana v. Poelln

Als er één geslacht van succulente planten is dat werkelijk onverwoestbaar is en zelfs onder de meest erbarmelijke omstandigheden in leven blijft, dan is dat wel het geslacht *Gasteria*. In de droge huiskamerlucht, op een vensterbank in de keuken of voor het raam op het noorden, onder het tablet in de kas, zij doen het — op een enkele uitzondering na — steeds goed. De laatstgenoemde standplaats is eigenlijk de meest ideale; in de volle zon hebben zij het helemaal niet zo goed naar hun zin. Op de natuurlijke vindplaatsen in Zuid-Afrika groeien ze voornamelijk in de schaduw van struiken en ander gewas.

De kleinste vertegenwoordiger van dit geslacht is de hierbij afgebeelde soort. Deze plantjes vormen op den duur een compacte zode door de vele uitlopers, gevormd door het oorspronkelijk als eenling opgepotte exemplaar. De stugge, groene, lichtgekleurde bladeren staan eerst in rijen tegenover elkaar gerangschikt, doch later vergroeien deze rijen tot zwakke spiralen (zoals bij vele soorten uit het geslacht).

Alhoewel *G. liliputana* niet zo willig bloeit als vele andere *Gasteria*'s, verschijnen bij wat oudere exemplaren toch regelmatig de niet zó lange bloei-stengels met de typische, buisvormige *Gasteria*-bloemen met hun „opgeblazen”, bolle basis. Bloemkleur rood tot roze.

Als potgrond nemen *Gasteria*'s met vrijwel iedere soort genoeg; voor deze veelal stugge planten kunt u echter het beste ook een stevig grondmengsel nemen, bestaande uit 1/3 deel rulle klei, 1/3 deel goede potgrond en 1/3 deel grof zand.

Tekst: Arie de Graaf
Foto: Frans Noltee

Mammillaria magallanii

Hoewel ik geen Mammillaria's kweek, kijk ik toch altijd met veel liefde naar mijn twee witbedoornde ijsbeertjes, die op het etiket hebben staan Mam. magallanii. De naam duidt op de ontdekker Magallan. Krainz geeft aan, dat ze voorkomen in de staat Coahuila in Mexico. Maar een juiste plaats voor het type, is ook hier weer niet bekend.

Het plantje is één van de eerste bloeiers in het voorjaar en al zijn de bloemen betrekkelijk klein, het vergoedt dat door er veel te produceren. Zijdelings uit de top staan er 16 tot 18 zachtroze bloemen elkaar te verdringen. In de winter sieren ze zich met felrode smalle kromme besjes van plm. 2 cm lang.

Het zaad komt goed op, maar moet in de winter — zoals vrijwel alle cactuszaailingen — door warmte en vocht „aan de praat worden gehouden”.

Krainz meent dat het een natuurhybride van Mam. lasiacantha kan zijn en de beschrijvingen van beide soorten zijn inderdaad vrijwel gelijk. Voor Mam. lasiacantha geeft Backeberg als vindplaats op W. Texas en Z.O. Nieuw Mexico. In de bloemen van mijn twee planten zit wel enig kleurverschil, maar ze zijn zijdeachtig glanzend en 10 bij 6 mm groot of klein, hoe u het noemen wilt. De ene is roze met een wat donkerder rugstreep, de andere is bijna wit en vrijwel zonder rugstreep. De doorns zijn krijtwit — horizontaal spreidend — en aan de voet oranjegeel getint. De helmknopjes zijn lichtgeel, evenals de vierlobbige stamper. De doorns omhullen het gehele plantje als een vacht en geven het een wollig aanzien.

In de cultuur veroorzaakt deze soort geen moeilijkheden. Mijn kasje is weliswaar niet ideaal voor zonminnende Mammillaria's, doch deze Mam. magallanii geeft mij ieder jaar meer bloemen en zaad. Ieder besje bevat maar een paar zaadjes, maar ze geven wel de hele winter kleur aan de verzameling.

Een zaailing die ik geënt had, was veel losser en zag er niet zo aantrekkelijk uit. Ik heb hem nog verloren ook, dus naar mijn mening NIET ENTEN zoals Backeberg ons aanraadt.

maar wel **GOED**

Van maand tot maand

Th. NEUTELINGS

De maand maart is, op een paar sombere dagen na, zeer zonnig geweest. En hoewel koud, was dat weer ideaal voor de cactuszaailingen, die ik begin februari tot ontkieming bracht. De kleine knopjes, rond dan wel knotsvormig, hebben reeds hun eerste doorntjes, dank zij het groeikrachtige zonlicht. Zelf zaaien is een zeer fascinerende aangelegenheid, die ik elke beginner zonder meer kan aanbevelen.

De eerste maal zaaide ik in april 1974. Dat waren uitsluitend *Mammillaria*'s. Het meeste zaad kwam qua aantallen redelijk tot goed op, ondanks mijn minieme ervaring op dit gebied. Wat was nu het definitieve resultaat wat grootte en omvang betreft? Wel, dat heb ik eens in september 1975, dus zestien maanden na het uitzaaien nagegaan en wel aan de hand van mijn simpel opgezette kaartsysteempje:

Mammillaria spinosissima: deze was toen hoog 4 cm en breed 3½ cm. Voor beginners is deze cactus een probleemloze soort die zich kenmerkt door een prachtige bedoorning en tevens een goede groeier is. Oudere exemplaren kunnen groter dan 30 cm worden bij een diameter van ruim 10 cm. De schoonheid van de bedoorning, welke zeer dicht is, vindt zijn oorsprong ook in de kleuren ervan, die van wit via geelbruin tot roodachtig variëren. De bloemen staan tijdens de bloeitijd in een krans om de schedel van deze cactus; zij zijn ca. 20 mm lang en ongeveer 15 mm breed en bezitten een karmijn- tot purperrode kleur. Het land van herkomst is Centraal Mexico.

Tussen de zaailingen van deze soort bevond zich ook een cristaatachtig exemplaar, dat slecht wilde groeien. Na ongeveer een jaar na het ontkiemen heb ik getracht dit te enten, maar ook het groeien bleef uit. Het afsterven eveneens. Een herenting werd een mislukking, helaas.

Mammillaria kunzeana: deze was destijds 5 cm in doorsnee en 3 cm hoog. Hij heeft witte, haardunne randdoorns en vier roodachtige middendoorns per areool, waarvan de bovenste en de onderste nog van een soort weerhaak zijn voorzien. Deze bloeit met bloemen van lichtroze kleur, ongeveer 20 mm lang en 15 mm breed. De tuberkels, welke een lengte van 15 mm kunnen bereiken, zijn glimmend lichtgroen. Als de voortekenen niet bedriegen, mag ik dit jaar al een paar bloemen verwachten. Ook dit exemplaar is uit het centrale gedeelte van Mexico afkomstig.

Mammillaria insularis: vorig jaar september was deze ongeveer 3 cm breed en 2 cm hoog. Dit exemplaar lijkt qua structuur veel op de vorige. De tuberkels zijn echter blauwachtig groen en ca 7 cm lang. De randdoorns zijn dun, recht en wit en ca. 25 in getal. Mijn exemplaar heeft twee, van weerhaken voorziene, bruinachtige middendoorns. De lichtroze bloemen worden ca. 20 tot 25 mm lang. Deze is afkomstig uit Neder-Californië, in het noordwesten van Mexico.

Mammillaria hirsuta: was ten tijde van de meting 3 cm in doorsnee en 2½ cm hoog. Volwassen zijnde bedraagt de doorsnee ca. 6 cm. Ook deze lijkt veel op *Mammillaria kunzeana*. De tuberkels van deze cactus zijn bleek grijsgroen en hebben een lengte van ongeveer 10 mm. De randdoorns zijn haarfijn, zacht, wit en ca. 20 in getal. Het aantal middendoorns bedraagt meestal drie, waarvan de onderste haakvormig is. De bloemen zijn roze-geel. Is afkomstig uit het noordoosten van Mexico.

Mammillaria longiflora (synoniem: ***Krainzia longiflora***): was al bijna vijf cm hoog en 3½ breed geworden, dus practisch gesproken zowat volwassen. Omdat er maar 3 exemplaren opgekomen waren, waarvan twee het slecht deden,

had ik het derde in november 1974 geënt op een **Eriocereus jusbertii** van ca. 4 cm hoogte. Ongeënt wordt dit cactusje ongeveer 3 à 5 cm breed. De ongeveer 10 mm lange tepels zijn donkergroen en aan de basis ervan wat roodpaars aangelopen, vermoedelijk door de vorming van anthocyaan, hetgeen door inwerking van zonlicht ontstaat; een soort van pigmentering dus, die de plant een verdere bescherming tegen zonlicht biedt. De randdoorns zijn wit, recht en zeer dun. Normaal is er sprake van vier middendoorns (althans volgens de literatuur), roodbruin van kleur, waarvan de onderste haakvormig is. Mijn exemplaar heeft per areool slechts twee stuks, die beide „gehaakt” zijn. Overigens ervaar ik vaker dat het aantal middendoorns afwijkt van wat er in de literatuur vermeld staat. Dat maakt het determineren wel eens moeilijk, vooral als een exemplaar nog niet gebloeid heeft. Om nog eens een concreet voorbeeld te noemen: mijn **Mammillaria insularis** heeft op alle areolen twee haakvormige middendoorns. Volgens het befaamde boek van Robert T. Craig, *The Mammillaria Handbook*, herdruk 1973, mag deze er maar één hebben. En als men de in dit boek staande determineertabel (Key to the Species) zou volgen, dan ga je aardig de mist in. Evenwel, ik dwaal af. Wij hebben hier weer een prachtig voorbeeld hoe je in een korte periode al een zowat volwassen, dus mogelijk bloeibaar exemplaar kunt verkrijgen. Normaal zijn de bloemen lichttroze van kleur en geweldig groot in vergelijking met de bloemen van de meeste andere *Mammillaria*'s. Een bloemdoorsnede van 35 mm is niet uitzonderlijk en inclusief de lange bloembuis wordt een lengte bereikt van ongeveer eveneens 35 mm, hetgeen een bijzonder gracieuze indruk maakt. Ik verwacht dit jaar de eerste bloei, want het schijnt een gemakkelijke bloeier te zijn. U hoort daar nog wel over. Van origine is het, hoe kan het haast anders, wederom een Mexicaantje (provincie Durango).

Mammillaria saffordii (synoniem: **Dolichothele saffordii**): Ook deze zaailing was per genoemde datum praktisch volwassen.

Een alleraardigst plantje, 2½ cm breed en bijna 3 cm hoog. De tuberkels zijn tamelijk donkergroen, de randdoorns ongeveer 15 in getal, wit. Grappig zijn de rechtopstaande, van een weerhaak voorziene, glasachtige middendoorns, één per areool, die meer dan tweemaal zo lang zijn als de randdoorns. Deze minicactus heeft als verrassing prachtige, zwavelgele bloemen, waarvan de bloembladuiteinden roodgetint zijn. De doorsnee ervan haalt de 20 mm, dus de grootte van de bloem staat als het ware niet in verhouding tot die van het plantje zelf. Als extra verrassing moge gelden dat de bloemen 's nachts sterk geuren en voorts komen zij in groten getale voor. Uiteraard wederom een Mexicaantje, hoe eentonig het ook moge klinken. (provincie Tamaulipas)

Mammillaria baumii (synoniem: **Dolichothele baumii**): Ook dit is weer een kleintje, een welkom iets voor de cactofielen onder ons met weinig ruimte. In september 1975 mat het ca. 3 cm breed en 2½ cm hoog. Volwassen wordt het toch nog wel 8 cm hoog en 6 cm breed. Net als de vorige spruit het sterk. De tepels zijn glanzend lichtgroen, de ongeveer 30 tot 35 mm lange randdoorns zijn haardun, zacht en helderwit; de middendoorns, 5 tot 6 stuks, dun en witachtig. Ook bij dit exemplaar zijn de zwavelgele, tot ca. 30 mm lange en brede bloemen juweeltjes, die van april af regelmatig verschijnen. Als gebied van herkomst geldt hetzelfde als voor de vorige, om aldus de monotone formulering ervan wat te doorbreken.

Mammillaria monancistracantha: In de nazomer van vorig jaar was deze 4 cm hoog en evenzo in diameter. De lichtglimmende, donkergroene ronde tepels steken duidelijk af tegen het bleekgele lichaam, dat bij dit exemplaar duidelijk zichtbaar is, daar er zich veel open tussenruimte tussen de tuberkels bevindt.

Normaal wordt deze soort meer dan 12 cm hoog en spruit voorts gemakkelijk. De randdoorns zijn haardun, stijf en wit, ca. 20 in getal per areool. De beide middendoorns, waarvan de onderste van een haak voorzien is, zijn prachtig bruinrood. Het grappige is dat einde maart al de eerste bloemknopjes, roodachtig van tint, zichtbaar zijn! De tamelijk grote bloemen zijn geel van kleur. Nergens in de mij beschikbare literatuur kon ik dit exemplaar beschreven aantreffen. Het land van oorsprong moet ik u dus schuldig blijven, al zal het u zowel als mij niet meer verwonderen als dat wederom Mexico zou zijn, het land van de *Mammillaria's* bij uitstek. In iedere zin geldt dit ook voor de zuidelijke staten der V.S. (Deze soort is afkomstig uit San Luis Potosí, Mexico, Red.).

De bovengenoemde soorten zijn alle weekvlezig van bouw, waarmee ik bedoel dat de tuberkels ten opzichte van het lichaam beweegbaar zijn. Het is mij opgevallen dat deze sneller tot wasdom en dus tot bloei komen dan de niet-weekvlezige, waarvan ik ook enige in april 1974 uitgezaaid had.

Aangespoord door de verkregen goede resultaten, ondanks mijn zeer geringe kennis en ervaring, heb ik eind februari weer gezaaid, weer vertegenwoordigers van het zo schone *Mammillariageslacht*. Daarnaast ook nog een tiental van het geslacht *Gymnocalycium*, in goed Nederlands de „Naaktkelkigen”, hetgeen op de bloembuis slaat, die niet van haren of wat dan ook voorzien is. In deel II had ik aangegeven hoe mijn methode van zaaien en kweken is. Thans had ik andermaal succes. Aanvankelijk had ik diverse boeken geraadpleegd, waarbij sommige schrijvers het bestaan pagina's vol te schrijven. Zo iets imponeert en schrikt derhalve de beginneling goed af. Toch moet men proberen zich de voornaamste hoofdpunten uit dergelijke betogen eigen te maken. Goede zorg en wat geduld zijn dan de overige „offers”.

De meeste zaadtypen van beide geslachten kiemen al binnen een paar dagen. Thans (eind maart) hebben de meeste zoals reeds gezegd de eerste doortjes. Het grappige is, dat alle „nestdoortjes” behaard dan wel gevederd zijn, hetgeen met een goed vergrootglas duidelijk waarneembaar is. Dit verschijnsel vinden wij bijvoorbeeld terug bij ***Mammillaria plumosa***, ***pennispinosa*** e.d. In feite zijn cactusdoorns geen echte doorns, doch tot aldus gereduceerde bladeren. Persoonlijk zie ik deze als restanten van het vatenstelsel (nerven) dat elk blad in principe kent. Misschien is dit wel een stelling die wetenschappelijk gezien zwaar nonsensicaal is. Overigens een interessant onderwerp voor een professionele botanicus onder ons, die de evolutionair-morfologische ontwikkeling van het fenomeen cactus in een artikeltje voor ons aller *Succulenta* kan verwoorden. Dat lijkt mij zeer de moeite waard.

Daar dit schrijfsel wat is uitgelopen wil ik de volgende maal wat meedelen over mijn cactussen die bloeiaanstalten maken, over merkwaardige producten tussen de zaailingen en over het enten van zaailingen. Trouwens dit schrijvende krijg ik net weer een zaadzending binnen van de *Mammillaria Society*, een Britse vereniging die het in het bijzonder op heeft met de tepelcactussen, de Nederlandse benaming voor dit geslacht. Tot slot nog dit: als u bepaalde grappige of merkwaardige zaai-ervaringen opdeed, laat ons of mij dat eens weten.

Weissenbruchstraat 92, Roosendaal

HEBT U AL DIA'S NAAR DE DIATHEEK GESTUURD?

Verenigingsnieuws

"SUCCULENTA" is het verenigingsorgaan van de Nederlands-Belgische vereniging van liefhebbers van cactussen en andere vetplanten.

DAGELIJKS BESTUUR:

Voorzitter: S. K. BRAVENBOER, Kwartellaan 34, Vlaardingen.

Vice-voorzitter: Ir. G. E. M. UIL, Berg en Dalseweg 52, Nijmegen.

Sekretaris: J. DE GAST, Graaf Gerhardstraat 10, Venlo, tel. 077 - 17535.

2e sekretaresse: Mevr. A. BOENDER, Beneluxlaan 53, Beverwijk, tel. 02510 - 30746.

Penningmeester: G. LINK, Memlingstraat 9, Amersfoort. Postrek. 680596 t.n.v. Succulenta te Amersfoort. Het lidmaatschap kost voor leden in Nederland en België f 25,— en voor leden in het buitenland f 30,— per jaar inclusief maandblad 'Succulenta'. Inschrijfgeld voor nieuwe leden f 5,—.

BELANGRIJKE ADRESSEN:

Ledenadministratie, propagandafolders en aanmeldingskaarten voor het lidmaatschap: P. DEKKER, St. Pieterstraat 27, Middelburg.

Bibliotheek: J. Magnin, Ooievaarstraat 13, Strijen. Katalogus f 1,50.

Clichéfonds: G. J. M. LINNSEN, Jacob Catsstraat 61, Venlo.

Diatheek: H. M. S. MEVISSSEN, Dinantstraat 13, Breda, tel. 076 - 875076.

Oude nrs. van 'Succulenta': H. HOOGHIEEMSTRA, Reyderdijk 115, Rotterdam-dam-26.

Redakteur: FRANS NOLTEE, Octant 92, Dordrecht, tel. 078 - 73970.

2e redakteur: A. DE GRAAF, Zinnia 8, Dordrecht, tel. 078 - 72617.

Ruilen Zonder Huilen: kontakadres: Middelburgsestraat 35, Scheveningen.

Succulentarium: aanmelden voor bezoek bij dhr. W. Ruysch, tel. 08370 - 19123 toestel 87, of I.V.T., t.a.v.

dhr. W. Ruysch, Mansholtlaan 15, Wageningen.

Succulentariumkommissie: G. E. M. UIL.

Vragenrubriek: Cactussen en algemeen: dhr. UIL, Vetplanten: dhr. BRAVENBOER.

DRINGEND VERZOEK: Wilt u bij al uw korrespondentie een postzegel voor antwoord insluiten? In verband met de hoge portokosten is het niet langer verantwoord, brieven te beantwoorden wanneer geen postzegel is bijgevoegd.

SLUITINGSDATA:

Kopij voor het septemnummer moet uiterlijk 1 augustus bij de redactie zijn.

Mededelingen voor verenigingsnieuws uiterlijk 10 augustus bij het secretariaat; afdelingen gelieven hun mededelingen te zenden aan Mevr. A. BOENDER, Beneluxlaan 53, Beverwijk.

Advertentie opgaven uiterlijk 25 juli bij J. DE GAST, Graaf Gerhardstraat 10, Venlo.

De adressering van korrespondentie

Het komt herhaaldelijk voor, dat korrespondentie niet aan het juiste adres wordt gezonden. Vooral, wanneer het meer dan één onderwerp betreft is men gauw geneigd, alles maar in één brief te schrijven. Hetzelfde geldt voor betalingen.

Dit veroorzaakt veel onnodig werk, ekstra portokosten en vaak belangrijke vertraging in de afhandeling, omdat de geadresseerde eerst zijn eigen deel afhandelt en daarna pas de brief doorzendt. Wij verzoeken daarom dringend voor uw brieven de volgende regels aan te houden:

1. Zend uw brieven aan het juiste adres.
  2. Schrijf, als uw onderwerpen voor meerdere adressen bestemd zijn een brief voor elk adres.
  3. Sluit een postzegel voor antwoord in wanneer u antwoord wenst.
- Wat zijn nu de juiste adressen?

In elk nummer van het maandblad begint „Verenigingsnieuws” met de opsomming van voor de leden belangrijke adressen. Hieronder wordt nog eens duidelijk aangegeven welk adres u voor uw korrespondentie nodig hebt.

- Voor opgave van verhuizing, aanmelden van nieuwe leden, opzegging van het lidmaatschap, klachten over toezending van het maandblad, en aanvragen van propagandafolders: ledenadministratie de heer Dekkers.
- Kopij van het maandblad en korrespondentie betreffende de inhoud van het maandblad, met uitzondering van „Verenigingsnieuws”, zenden aan de redakteur de heer Noltee.
- Zijn er vragen over de betaling van kontributie behoren deze gericht te worden aan de penningmeester de heer Link.
- Vragen over wkeken en verzorgen van sukkulente planten in het algemeen en kaktussen in het bijzonder kunt u stellen aan de heer Uil, specifieke vragen over vetplanten aan de heer Bravenboer. Zij kunnen vragen van algemene aard beantwoorden ook via een publikatie in het maandblad.
- Afdelingsnieuws en verslagen bestemd voor opname in „Verenigingsnieuws” gelieve u te zenden aan de 2e sekretaresse mevr. Boender-van der Molen.
- Brieven, handelend over bestuurlijke zaken, opgaven van en korrespondentie betreffende advertenties in het maandblad en alles wat u niet kunt onderbrengen onder de in voorgaande regels genoemde zaken kunt u richten aan de sekretaris de heer De Gast.

Tot slot nog één opmerking. Alle genoemde personen zijn liefhebbers, dat wil zeggen, dat zij overdag vrijwel nooit bereikbaar zijn. Wanneer u wilt opbellen kunt u dit het beste na werktijd doen, dat spaart u moeite en kosten aan vergeefse telefoontjes.

Kalender 1977

De belangstelling voor de kalender 1976 was zodanig, dat Succulenta ook dit jaar de Nederlandse vertaling van de tekst en de verkoop aan de leden verzorgt. Voor diegenen, die de kalender niet kennen: hij is uitgevoerd als maandkalender, formaat 24 x 32,5 cm met een voorblad; op elk blad een afbeelding 24 x 24 cm van een nog niet eerder gepubliceerde kleurenfoto uit de wereld van de sukkulente planten met een korte beschrijving, geheel uitgevoerd op kunstdrukpapier. De kalender is niet alleen graag gewild om zelf een jaar lang plezier van te hebben, hij is ook een passend geschenk voor iedere plantenliefhebber.

Voor de verkoop doen wij een dringend verzoek op de medewerking van de afdelingen, want op de verzendkosten kan bij een gezamenlijke bestelling van 10 stuks en meer een belangrijke besparing verkregen worden.

Bij levering via de afdeling is de prijs f 10,— per stuk, mits door de afdeling het benodigde aantal uiterlijk 1 september a.s. is opgegeven (minimum aantal 10 stuks).

Verspreid wonende leden kunnen de kalender verkrijgen voor f 11,50 mits besteld voor 1 september a.s. en betaald voor 1 november 1976 door storting van f 11,50 op giro nr. 1141175 t.n.v. J. de Gast, Graaf Gerhardstraat 10, Venlo.

De kalenders worden begin november geleverd.

Voor bestellingen ontvangen na 1 september 1976 moet een hogere prijs berekend worden n.l. f 12,50 inclusief verzendkosten.

Alle correspondentie hierover te richten aan J. de Gast, Graaf Gerhardstraat 10, Venlo.

Terugblik "Excursie verspreid wonende leden" op 19 juni j.l.

Teneerste willen we degenen die, voordat zij het startpunt Beverwijk-Utrecht of Breda bereikt hadden, al van vaak ver waren gekomen, bedanken voor hun moeite. Zij werden beloofd met een zeer geslaagde excursiedag.

Tot onze spijt lieten twee echtparen zonder bericht verstek gaan; op hen werd in Beverwijk en Utrecht 10 min. vergeefs gewacht.

Na de koffie in Breda ging de reis naar de gebr. De Herdt in Rijkevorsel waar later in het recreatiecentrum „Breebos" de lunch werd gebruikt.

Om 13.30 vertrokken we met bestemming de heer Goossens in Duffel.

Het grote gezelschap werd door dhr. en mevr. Goossens allerhartelijkst ontvangen en onthaalt op koffie of thee.

De verzamelingen van De Herdt en Goossens oogstten grote bewondering van de deelnemers en wel voldaan, beladen met planten en plantjes, werd om p.m. 17.00 uur huiswaarts gegaan om ongeveer anderhalf uur later dan de bedoeling was weer op de plaatsen van bestemming te arriveren.

Kort samengevat: een aangenaam gezelschap, gelukkig koel weer, prima hulpvaardige chauffeur; een geslaagde dag mogen we zeggen.

A. Boender-v.d. Molen.

CONTACT WEEKEIND SUCCULENTA 24-26 SEPTEMBER 1976 IN CONFERENTIEOORD „DE BRON".

HEBT U ZICH REEDS AANGEMELD VOOR DEELNAME? HET KAN NOG TOT 1 SEPTEMBER.

VOOR UITVOERIGE INLICHTINGEN: RAADPLEEG VERENIGINGSNIEUWS IN HET MEI- EN JULINUMMER.

TOT ZIENS IN „DE BRON".

Ruilen zonder huilen

Nu wij — evenals onze cactussen — een beetje verdroogd, gerimmeld en donker gekleurd, maar naar ik hoop kernegezond, door deze uitzonderlijk tropische zomer zijn gekomen, wordt het tijd om te gaan kijken welke planten er toch echt wel te veel in de kas of verzameling staan.

Laat uw gedachten eens uitgaan naar R.Z.H. want wij hebben een leger van beginners, die voor ieder plantje en vooral goede raad daarbij, erg dankbaar zijn.

Schriftelijke aanbiedingen en aanvragen, kunnen tot 1 oktober rustig worden gedaan aan het centraal contactadres.

Planten toezenden **vooral niet eerder dan 1 oktober**, als de nieuwe campagne weer begint. Want ik kan de planten dan niet in ontvangst nemen en ze verzorgen.

Evenals vorig jaar hoop ik de nieuwe ruillijst tegen de jaarwisseling weer klaar te hebben, u ontvangt in september of oktober nog wel een stencil waar op aanbod of aanvraag kan worden ingevuld.

het centraal contactadres
Middelburgsestraat 35
Scheveningen tel. 070 - 550423
zaken nummer 551344
giro 83288.

Afdelingsnieuws

Afd. Arnhem.

De bijeenkomsten van de afd. Arnhem wordt gehouden in de zaal van de speeltuinvereniging Tuindorp (achter Floralaan 18) te Wageningen, aanvang 20.00 uur op de data: 9 sept. — 14. okt. — 11 nov. en 9 dec.

De bijeenkomst van 12 aug. wordt gehouden ten huize van de fam. Leusink, Griftweg 15, De Klomp bij Veenendaal.

Wij hopen op een goede opkomst, u bent van harte welkom.

secr. D. J. van Ginkel,
L. van Zoelenlaan 3,
Ede.

Afd. Groningen.

De afd. Groningen houdt elke derde zaterdag v.d. maand een bijeenkomst in het biologisch centrum „Hortus de Wolf” in Haren, aanvang 14.00 uur.

Bij wijze van proef werd op 19 juni j.l. de bijeenkomst gehouden in een zaaltje van het Chinees restaurant in Hoogkerk daar het gros van de leden een andere lokaliteit wenst dan tot dusver.

Nadere inlichtingen kunt u verkrijgen bij:

secr. Wim Feith,
Pr. Margrietstraat 15,
Hoogkerk.

Afd. Kennemerland.

Op 11 sept. a.s. houdt de afd. Kennemerland een extra bijeenkomst in de Animalfarm „Kinderboerderij Meerwijk”, Alexanderplantsoen, Beverwijk, aanvang 14.00 uur.

De heer Hofstee uit Zijldijk (Groningen) is onze gastspreker.

Zijn levendige voordracht garandeert bij voorbaat een geslaagde middag.

A. Boender-v.d. Molen.

Afd. Zwolle.

Naast een dahlia-show neemt de afd. Zwolle met een inzending deel aan de HEMITO, die van 1 t/m 4 september 1976 te Heerde wordt gehouden.

De HEMITO is 's middags en 's avonds geopend De weg er heen is duidelijk met borden aangegeven, zodat de tentoonstelling gemakkelijk te vinden is.

Ruilbeurzen

Ruilbeurs.

De afdelingen Delfzijl, Groningen en Hoogeveen organiseren een ruilbeurs voor de drie noordelijke provincies.

De ruilbeurs zal gehouden worden in het café restaurant „De Sprookjeshof” in Zuidlaren op 18 sept. Aanvang 12.00 uur.

Zuidlaren ligt vrij centraal en heeft een goede busverbinding met Groningen en Assen. De bedoeling is van 12.00 tot 13.00 uur de ruilbeurs uitsluitend open te stellen voor Succulenta leden en nadien ook andere geïnteresseerden in staat te stellen met wat plantjes naar huis te gaan.

secr. Th. Mattijssen,
IJsselstraat 58,
Assen.

Zaterdagmiddag 28 augustus a.s.

SUCCULENTENBEURS VAN HET OOSTEN

Het grote evenement van de afd. „IJsselstreek”!

Aanvang beurs 14.00 uur. De zaal zal vanaf 13.30 uur open zijn. Einde beurs 1700 uur. Enorme deelname.

Iedereen is welkom.

Ook dit jaar weer in Zutphen.

D.W.K.-gebouw, Leeuweriklaan 19.

P.S. Ruilen is gewenst, maar verkoop tegen redelijke prijs is toegestaan.

RUILBEURS TE ROOSENDAAL

De jaarlijkse ruilbeurs te Roosendaal wordt gehouden op zaterdag 28 augustus 1976 in zaal Meulentiend, Spoorstraat 300, Roosendaal.

De zaal gaat open om 1.30 uur. Geruild wordt van 2 tot 3 uur.

Daarna is gelegenheid tot kopen en verkopen.

De organisatoren doen een dringend beroep op de deelnemers zich aan genoemde tijden te houden.

HERFSTGLOED '76.

Grootse plantenshow in de stedelijke feestzaal aan de Meir te **ANTWERPEN**, waarvan de organisatie verzorgd wordt door de vereniging **CACTUSVRIENDEN**.

Van zaterdag 4 tot en met zondag 12 september 1976 dagelijks van 10 tot 20 uur.

Toegangsprijs 30 fr., groepen reductie tot 20 fr.

NIEUWE LEDEN

B. Emmens, Foulkeslaan 57, Delft.

Mevr. P. A. E. Davidsz-Woudenberg, Gedempte Sloop 30, Den Haag.

Miss F. Teare, Plant Pathology Dept., Waite Agricultural Research Institute Glen Osmond, South Australia 5064.

Heeft lidm. 1975 betaald, dus weer als lid ingeschreven).

Mevr. A. de Ruyter-Sinnige, Oosterweg 10, Heemskerk
Mevr. J. S. G. Vissers-Bakker, Prins van Oranjestraat 75, Zaltbommel.

J. Pit, Livingstonestraat 73, Barneveld.

A. Verdonk, Leiwater 15, Zoetermeer.

E. B. Nolten, Neptunuslaan 2, Bergen op Zoom.

R. H. van Til, Goudenregenplein 9, Aalten.

Freng Vertommen, Des. Leesensstraat 65, Maastricht.

J. Lemmens, Buziaulaan 145, Rijswijk (Z.H.).

J. v.d. Hoeven, Anjelierstraat 61, Barneveld.

J. H. Sanders, Rontgenstraat 29, Ter Apel

J. van Hensbergen, Marslaan 117, Krommenie.

Eily Verstegen-Vogelsangs, Staaieweg 23, Vierlingsbeek

Mevr. P. Jong, Dorpsstraat 30, Broek op Langendijk.

Mevr. J. A. Barnhoorn, Haverschmidtstraat 1, Den Haag.

Mevr. E. Duran-Hendriks, Loosduinsekade 201, Den Haag.

Mevr. M. Duyndam, Noordweg 79, Wateringen.

R. E. van Eyk, Hoogvlietstraat 28, Den Haag.

Mevr. S. de Gier, Gele Kwikstaart 3, Kwintseul.

R. J. de Graaf, de la Reyweg 677, Den Haag.

J. F. Grashorn, Den Helderstraat 357, Den Haag.

H. v.d. Hoek, van Kempenstraat 22, Voorschoten.

A. Hofland, Sicolaistraat 70, Den Haag.

A. L. Mooiweer, Tulpstraat 172a, Rijswijk (Z.H.).

Mevr. J. Ritsema-v.d. Heiden, van Merlenstraat 91, Den Haag.

K. Toet, Pompstationsweg 26, Scheveningen.

Y. C. Visser, Mahlerstraat 4, Leiden.

H. M. v.d. Voort, Kleine Hei 1, Maasdijk.

P. Zuyderduyn, Seringenplantsoen 24, Rijnsburg.

W. J. v.d. Zwart, Vondelstraat 34, Zoetermeer.

Mej. W. A. Staat, C. Schalijsstraat 11, Leerdam.

H. v.d. Brink, Proosdijveldweg 67, Ede.

A. L. van Luyk, Beeloostraat 8, Hellevoetsluis.

Nellie Kalkman, Hopstraat 48, Delft.

A. T. L. Harmsen, Zuiderkruis 414, Veenendaal.

Karl Huylebroeck, Geraardsbergsesteenweg 156, B 9440 Erembodegem.

C. Spijker, De Roonlaan 21, Waspick.

Mevr. Krouwer, Azaleastraat 7, Numansdorp.

P. M. H. Kelderman, Konstantijn Eik 13, Kerkrade-W.

R. Tang, Watergangseweg 32, Amsterdam-N.

J. Wiesemann, Palembangstraat 20 (I), Amsterdam-O.

J. M. Stols, Reyerweg 73, Ridderkerk.

Mevr. A. Nabben-v.d. Kop, Deken van Oppensingel 51, Venlo.

Chr. Bodeker Jr., Zeeburgstraat 41, Weesp.

William D'Haene, Loverlaan 1, 8720 - Kuurne.

J. Bruins, Kromme 34, Westerbork.

Mevr. A. de Vries-Klein Horsman, Hooflaan 4, De Lier.

Brigit Scholten, Kuipersdijk 205a, Enschede.

(jeugdlid, geboren 14-8-'59).

C. Kiel, Erik Sassenlaan 17, 2020 - Antwerpen.

Mevr. H. S. van Dalen, Dijkstraat 27, Roelofarendsveen.

Mevr. L. Hoogboom, Dijkstraat 18, Roelofarendsveen.

Mevr. van Berkel, Lijsterbesstraat 9, Roelofarendsveen.

J. Konings, Korenbloemstraat 26, Waalwijk.

H. G. F. Kulpers, Casinoweg 124, Venlo.

H. J. van Dijk, Dr. Brevéestraat 61, Bunnik.

H. Brouwer, Adr. van Ostadestraat 42, Hoogezand.

Frans Cuypers, Fonteinstraat 18, B 2300 - Turnhout.

Johannes Tonckens, Hoofdweg 19, Westervelde (gem. Norg)

A. Groothoff, Boeiersingel 2, Hoogkerk.

Arno Lenders, Schubertthof 80, Alphen aan de Rijn.

F. J. Peek, Koninginneweg 75, Bodegraven.

J. H. Woermeijer, Prof. Aalberselaan 38, Schiedam.

Mevr. A. Rijkens, Emmastraat 44, Den Haag.

Mej. I. M. Kirchner, Gr. Wichmanlaan 34 (I), Bussum.

Mevr. M. Nooij, van Goghlaan 17, Scherpenzeel.

Mej. Yvonne Groot, Hulkstraat 18, Den Helder.

BOTANISCHE TUIN „JOCHUM-HOF“ tegelen

DAGELIJKS GEOPEND VAN 10-18 UUR

(GROEPS-REDUCTIE OP ENTREEPRIJS)

- ★ aparte tuinsectoren met o.a. kruiden, heide- en alpenplanten
- ★ heemtuin met noordlimburgse flora
- ★ tropenhuis met cactussen, orchideeën, bananen, citroenen enz.
(tuigids aan de kassa te koop)

EXPOSITIE „WATER“ ....

IN HET DOCUMENTADECENTRUM

Voor beginners (?) - 13

COR V.D. WOUW

SCHAAKGROOTMEESTERS

Doordat we met velen waren was het altijd rumoerig thuis, behalve op zondag. 's Zondags was het gedurende drie à vier uur uitzonderlijk stil in huis. Dan speelde mijn vader een schaakwedstrijd tegen een vriend, die kampioen van de plaatselijke afdeling of zelfs van de provincie was, dat kan ik me niet precies herinneren. In ieder geval was mijn vader niet aangesloten bij een schaakvereniging en speelde slechts tegen deze éne tegenstander. De spelregels van schaken zijn eenvoudig en gemakkelijk te leren. Iedereen kan in de huiskamer beginnen met deze mooie sport. Dat geldt trouwens ook voor dammen en bridge. Ik leerde de spelregels en tot mijn grote verbazing won ik de vierde of vijfde partij!

Hoe meer ik echter leerde op dit gebied, des te moeilijker het werd mijn vader opnieuw te verslaan. Om helemaal eerlijk te zijn, het is me nooit meer gelukt. Nog één keer heb ik een schaakwedstrijd gewonnen in de schoolclub en ik kreeg er een pocketboekje voor.

Mijn kennis van het schaakspel is beperkt en ik vind de partijen van de echte grootmeesters maar donders ingewikkeld. Zo ingewikkeld dat ik me nog steeds afvraag hoe iemand het in zijn hoofd haalt om ooit schaken te leren, want hij zal nooit — nou ja, die ene enkeling, die ene op de tienduizend uitgezonderd — het peil bereiken van de echte grootmeesters.

Na eens weer verhuisd te zijn blijkt onze nieuwe buurman een fervent schaker te zijn en na vijftien jaar heb ik de handschoenen weer opgenomen. Nu is het iedere donderdagavond stil in een van beide huizen, maar het helpt weinig, want na meer dan een half jaar spelen heb ik nog geen enkele partij gewonnen! Opnieuw speel ik partijen van grootmeesters in grote toernooien na, maar het blijkt dat ze de afgebroken partijen toch iedere keer weer anders vervolgen dan ik gedaan zou hebben. Om moedeloos van te worden!

Toch heb ik vroeger enkele successen geboekt! Waren dat toevalstreffers? Ik weet het niet, het zal waarschijnlijk het verrassingseffect zijn geweest, waarop de tegenstander geen antwoord wist, maar zoals u ziet, één zwaluw maakt nog geen zomer.

Met het kweken van vetplanten heb ik het verder geschopt. Er zijn nog maar weinig winkeliers — de echte kwekers uitgezonderd — die meer namen kennen dan ik. Maar daarmee ben je er natuurlijk niet.

Net als met schaken kun je met het kweken van vetplanten in de huiskamer beginnen en dan dikwijls onverwachte successen boeken! Maar dat hoeft helemaal niet te betekenen dat je nou écht iets van deze liefhebberij of sport afweet! Momenteel staan er in de kas drie simpele zaailingen van het vorig jaar, die van de wortel zijn gerot! Het zijn heel gewone soorten, maar toch ben ik, ondanks vijftien jaar ervaring verslagen door de simpele beginner die er geen enkele moeite mee heeft! Neen, een meester in deze sport zal ik nooit worden en daarom houd ik het maar eenvoudig. Gewoon doorgaan, steeds wat bijleren en tevreden zijn met een incidenteel succes. Niet écht trots op dat succes, want het blijven toevalstreffers, maar daar mag ik toch wel gelukkig mee zijn, nietwaar?

Dit is geen schaakrubriek, maar voor de beginnende liefhebber wil ik hier wel een aantal „spelregels” geven voor het kweken van vetplanten.

Ik ga er daarbij vanuit dat u net als ik, toen ik begon, nog maar weinig tijd aan deze liefhebberij spendeert en ook niet genoeg tijd hebt om alle ingewikkelde combinaties van de grootmeesters te bestuderen en toe te passen.

- Spelregel 1: Vergeet dat er mensen zijn die veel beter vetplanten kunnen kweken dan u.
- Spelregel 2: Kweken is geen denksport, maar een VOELsport. Probeer dat gevoel te ontwikkelen.
- Spelregel 3: Constante aandacht.
- Spelregel 4: Gebruik alleen RHPA- potgrond (Regeling Handelspotgrond Proefstation Aalsmeer).
- Spelregel 5: Koop scherp zand bij een aannemer. Dit bevat in ieder geval geen zout, maar vraag voor de volledigheid of het ook geen kalk (schelprestanten) bevat.
- Spelregel 6: Doe de potgrond in de emmer. Gooi daarbovenop een handvol zand en meng dit door de bovenste laag. In het algemeen is dat grondmengsel goed wat niet meer tot een stevige bal samengeknepen kan worden. Dat is meestal twee delen potgrond en een deel zand, maar mijn ervaring is dat de ene soort potgrond, ook wanneer u altijd hetzelfde merk gebruikt, „vetter” of „magerder” is dan de andere.
- Spelregel 7: Planten met weinig en dikke wortels hebben een vettere grond nodig dan planten met veel en dunnere wortels. Het zijn immers de onzichtbare haarwortels op de dikke zichtbare wortels die voor de aanvoer van voedingsstoffen en water moeten zorgen.
- Spelregel 8: Dek de potgrond NIET af met een laagje grint of zand.
- Spelregel 9: VOEL met een vinger hoe nat of droog de grond is en geef aan de hand daarvan water. Wanneer het water niet meteen door de grond wordt opgenomen is de grond te droog en moet u door beetje bij beetje water te geven de potgrond weer door en door vochtig krijgen. Teveel ineens helpt niet, want dan loopt het water langs de rand weg. Dit is de belangrijkste spelregel, want je hebt te gemakkelijk de neiging om grond die teveel water opneemt een extra scheut te geven, wat juist NIET moet en grond die weinig water opneemt te vergeten. En DAAR moet u juist méér — met kleine beetjes — terugkomen.
- Spelregel 10: Geef in de groeiperiode, meestal in de zomer, eens in de twee weken kunstmest.

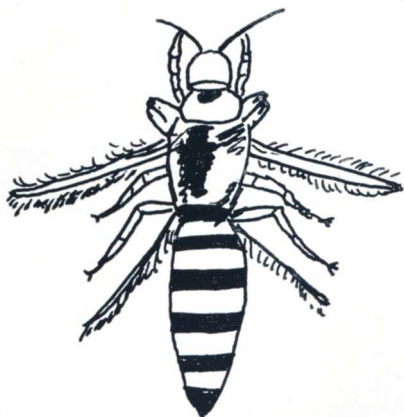
Dit zijn de spelregels die u nodig hebt voor een goede uitgangsstelling. Wanneer u door deze opening heen bent gaan we de ingewikkelder combinaties bekijken. Dan blijkt bijvoorbeeld dat door het „verkeerd” toepassen van spelregel 9 sommige planten niet alleen goed groeien, maar ook gaan bloeien. Dat is dan zo'n verrassingsaanval waarbij de profspeler door de eenvoudige huisvrouw verslagen kan worden, want die geeft haar planten zomer en winter iedere maandag en donderdag evenveel water. Volgens regel 9 in de zomer dus te weinig en in de winter teveel. Maar dat is nou net wat de Phyllo- en Zygocactussen nodig hebben om in bloei te komen!

(wordt vervolgd)

Ongedierte in de succulentenkas - VI

SIMON KOOIJ JR.

Trips.

Tripsen zijn zeer kleine, zwarte kevertjes. Zij behoren tot de geleedpotigen onder de insekten van de familie der halfvleugeligen en de orde der franjevleugeligen of blaaspoten. De naam blaaspoten hebben ze te danken aan de zuignapjes aan het einde van de poten, de naam franje-vleugeligen aan de franjeachtige vleugels.

Er zijn kortvleugelige en langvleugelige generaties. De kortvleugelige tripsen hebben zulke korte vleugels dat ze er niet mee kunnen vliegen. Er zijn vele soorten trips. Tripsen zijn vooral bekend onder de naam onweers- of donderbeestjes. Bij onweerachtig en broeierig weer komt het voor dat ze met grote aantallen in de lucht zijn en

neerstrijken, wat zeer hinderlijk kan zijn als u bijvoorbeeld 's avonds op de fiets of brommer zit en de beestjes in de ogen krijgt.

Tripsen hebben een onvolledige gedaante verwisseling; met andere woorden: volwassen tripsen zien er hetzelfde uit als de jongen.

Tripsen richten nogal wat schade aan bij jonge kiemplanten. Vaak is dat goed te zien in het voorjaar als het koud en schraal weer is. Een gewas kan er zelfs aan te gronde gaan.

Later in het seizoen richten ze vooral schade aan door het uitzuigen van de plantecellen. Deze cellen worden door hen lek geprikt, zodat er lucht in komt. Beschadigde cellen zijn te herkennen aan hun zilvergrijze kleur. Door toedoen van trips kunnen planten, knoppen, bloemen en vruchten misvormd worden. Op bladeren vormen de langwerpige insekten dikwijls een aantal gele plekje die tot één grote kunnen uitlopen.

Bestrijden van trips kan geschieden door gebruik van de gewone bestrijdingsmiddelen die in de handel verkrijgbaar zijn. Een goed middel om ze te voorkomen is een vochtige atmosfeer in de kas te handhaven.

Van Dijkstraat 13, De Lier.

(wordt vervolgd)

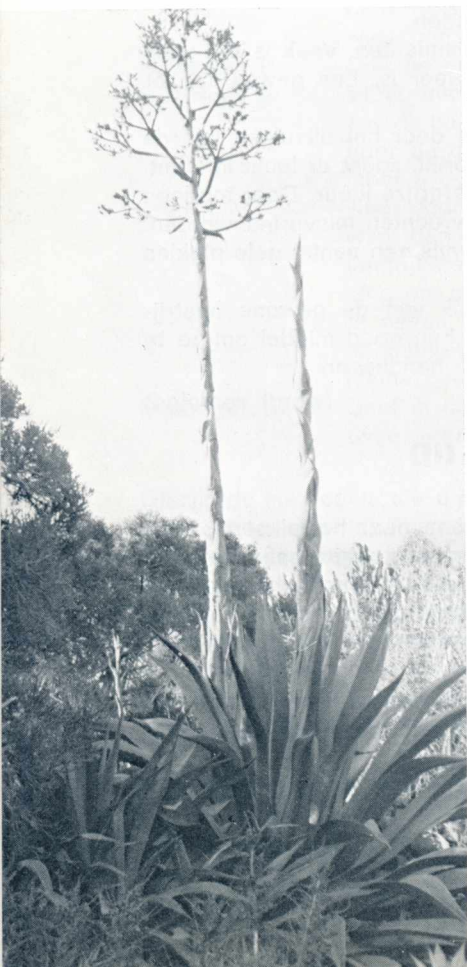
Waar cactussen niet in tel zijn (II)

BEREND GROENHAGEN

Het weekend bood alle gelegenheid om daar eens naar hartelust te fotograferen. Na enig zoeken vond ik de hoofdingang en zocht tussen palmen, grassen, varens, Hibiscus, bamboesoorten en andere exotische planten, maar vond geen vetplanten of cactussen. Doordat ik via de andere uitgang het park voor sluitingstijd - diep teleurgesteld - verliet, trof ik bij toeval een deel met cactussen.

Wie schetst echter mijn verbazing? Dát gedeelte bevond zich gewoon langs de openbare weg, zonder hek of wat ook. Dat zou men in Nederland eens moeten wagen.

Het geheel had de naam: „desert garden”. Ofschoon er in de hortus (met het

hek erom) ijverig tussen de planten werd gewied en gespreeid, trof ik in dit stuk niemand aan. Dat was hier en daar wel te zien! Zo was de bloeistam van een Agave afgezaagd en die was dwars over een aantal planten gevallen.

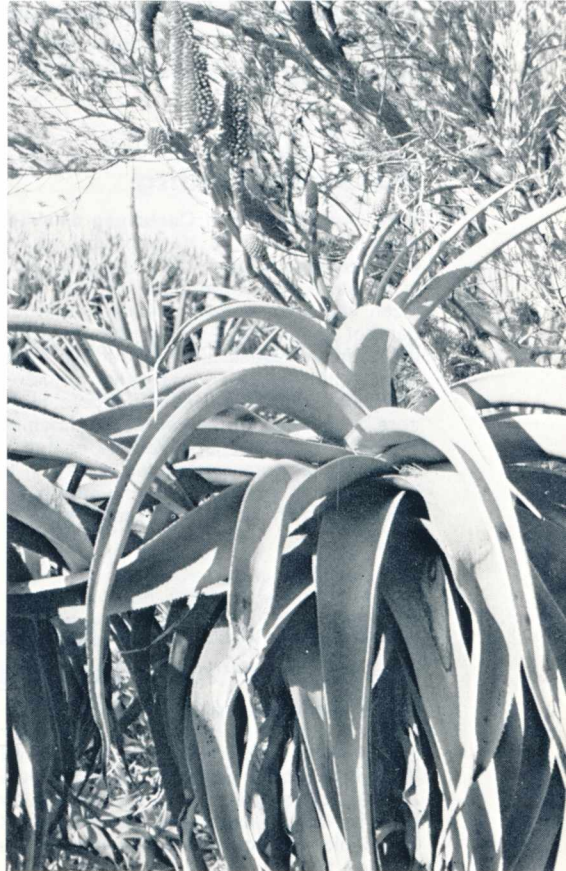
De planten in de „desert garden”

De verzameling planten in de tuin betrof in hoofdzaak Aloës, Agaven, Yucca's, Euphorbia's en cactussen. Eén van de eerste planten die opviel was een enorme Agave die in bloei stond.

Haage vermeldt in zijn boek (Het praktische cactusboek in kleuren) op blz. 87 dat de bloeistengel van een Agave wel elf meter lang kan zijn; welnu dit exemplaar was daar 'n heel eind naar op weg. Ofschoon ik hem niet precies kon nameten ('n afstandsmeter in 'n fototoestel levert nl. geen uitkomst door de hoek waaronder je meet) de hoogte was die van een lantaarnpaal op een rijksweg bij ons. Op de voorgrond is een jonger exemplaar te zien dat op weg is om in bloei te komen.

Deze tijd van het jaar was voor veel planten een rustperiode, want het merendeel vertoonde of uitgebloeide bloemen, of vruchtzetting. Een paar Aloës bloeiden echter wel, zodat ik daar onmiddellijk een plaatje van geschoten heb. Een ander exemplaar viel op door zijn prachtige kleuren.

Euphorbia's waren rijkelijk vertegenwoordigd. Enkele exemplaren zo groot als bomen; aan de toppen kon je als „niet-euphorbioloog” zien dat het om een dergelijke plant ging want de stam was geheel verhout. Een aantal had

ernstig van de droogte te lijden en stond met één arm in de hemel en de ander triest naar de grond te wijzen. Duidelijk zijn de bloempjes (vruchtjes) te zien. Een grappig vertakte plant vond ik de *Euphorbia aggregata*.

Om te voorkomen dat het een saaie opsomming wordt wil ik u nog een paar planten maar laten zien. Dat is dan de „Olifantsoor”, zoals de Amerikaanse benaming vertaald luidt (*Kalanchoe beharensis*). Dit exemplaar was ongeveer manshoog en had alleen aan de top enkele bladeren die er nogal donkerbruin uitzagen. Ik vermeld dat omdat bij Lamb (Cactussen en andere vetplanten in kleur. Amsterdam 1970) een foto is afgebeeld van een bleekgroene plant, (foto 274 bij Lamb).* Een laatste plaatje betreft de vruchten die aan de *Cereus peruvianus* en *Cereus peruvianus monstrosus* zaten. Voor mij was dat de eerste keer dat ik deze mooie rode bollen kon bewonderen. Daarbij gebeurde er nog iets grappigs. Bij het fotograferen zag ik dat een rijpe vrucht op de grond lag en . . . tja zoiets wil je graag meenemen. Omdat ik eerst nog wat andere plaatjes wilde schieten dacht ik: dat doe ik dan wel op de terugweg. Halverwege de middag werd de rust die in de „woestijn” heerste danig verstoord door een stelletje schoolkinderen dat met juf op stap was. Toen ik mijn spullen bijeenzocht om naar het hotel terug te gaan bleek de vrucht verdwenen te zijn. De kwajongens hadden hem gevonden en ermee gevoetbald. (wordt vervolgd)

Dammenlaan 8, Den Bosch

* Noot van de redactie: Er moet wel rekening mee worden gehouden dat van de meeste foto's in dit boek de kwaliteit zeer mager is. *K. beharensis* komt overigens in enkele kleurnuances voor.

Boekbespreking

Wim Oudshoorn: 126 Cactussen en vetplanten in kleur. Uitg. Zomer en Keuning, Wageningen, 112 blz., 135 kleurenfoto's en enkele tekeningen. Prijs: f 17,50.

In de gestage stroom van boekjes en boeken over onze liefhebberij is enige tijd geleden in de serie „De Groenboekery” het bovengenoemde boekje uitgekomen. Bij het doorlezen van dit, overigens keurig verzorgde boekje, moet allereerst geconstateerd worden dat het goed merkbaar is dat de schrijver geen of nog geen succulentenkenners is (hetgeen overigens niets afdoet aan onze waardering voor zijn schrijverstalent). Er worden in het boekje nogal eens termen gebruikt, zoals „ras Monstruosus”, die in de kringen van succulentenliefhebbers niet gebruikelijk zijn. Dan zijn er nogal wat „misers”, waarvan we er een aantal noemen.

Het is jammer dat juist van de cactus zo'n halfbakken verklaring gegeven wordt. Het kenmerkende van een cactus is dat hij areolen bezit en niet dat hij meestal bladerloos is en stekels bezit! Het aanbevolen boekje van Koorevaar met de verklaring van botanische termen is helaas reeds geruime tijd uitverkocht (blz. 9). Bij Lithops kun- (zie verder blz. 163)

Notulen van de Algemene Vergadering op 15 mei 1976 te Lent

Plaats: Lent, Het Witte Huis. Tijd: 2.30 — 5.30 uur. Aanwezig: 77 leden van de afdelingen: Amsterdam, Arnhem, Delfzijl, Dordrecht, Eindhoven, Groningen, Hoekse Waard, Hoogeveen, Kennemerland, Noord-Limburg, Nijmegen, Rotterdam, Rijn- en Delfland, West-Brabant, IJsselstreek, Zaanstreek, Zeeland, Zwolle.

Afwezig de afdelingen: Gooi-Eemland (met bericht), Gorinchem (met bericht), Tilburg (met bericht), Amersfoort, Den Helder, Gouda, Utrecht, West-Friesland, Zuid-Limburg. Dhr. Link afwezig i.v.m. ziekte echtgenote.

Agenda zie Succulenta april 1976.

1. Opening.

De heer Bravenboer deelt de vergadering mede dat op 9 mei, enkele dagen voor de Alg. Verg., de heer A. F. H. Buining, onze oud- en ere-voorzitter, is overleden. De voorzitter memoreert de grote verdiensten van de heer Buining voor de vereniging en voor de kennis van de cactussen.

De vergadering herdenkt de heer Buining met enige ogenblikken stilte.

De heer Bravenboer heet het groot aantal deelnemers, 77, welkom; in het bijzonder de ereleden mevrouw Verduin-de Bruyn en de heer Blaauw.

De voorzitter betreurt het dat 9 afdelingen niet vertegenwoordigd zijn.

Hij wenst de afdeling Nijmegen geluk met het 40-jarig bestaan van de afdeling.

Het aantal leden is in 5 jaar meer dan verdubbeld.

1 januari 1971 . . . . . 1330 leden

1 januari 1976 . . . . . 3070 leden

De bestuursbijeenkomsten in het verenigingsjaar 1975/1976 mochten zich in een goede belangstelling verheugen en zullen zeker komend jaar, met ook andere onderwerpen, gehouden worden.

A.s. jubilea: afd. Rijn- en Delfland . . . . . 50 jaar.

Groningen . . . . . 20 jaar.

Rotterdam . . . . . 50 jaar.

2. Notulen.

Algemene Vergadering 1975 — 19 april te Eindhoven.

Zie augustusnummer Succulenta 1975.

De notulen, opgesteld door mevrouw Verduin-de Bruyn, worden goedgekeurd.

3. Mededelingen en ingekomen stukken.

Behandeld wordt het schrijven van de heer C. M. S. A. v. Oeveren, Overijse, België d.d. 26-1-1976, betreffende de prijzen van de zaden van het Clichéfonds, waarin verdubbeling of verdriedubbeling van de prijzen wordt voorgesteld.

Het D.B. ontraadt aaneming van het voorstel, daar het fonds zeker niet gezien mag worden als een commerciële instelling.

Het voorstel wordt verworpen.

4. Jaarverslagen secretariaat.

Zie Succulentanummer juni 1976

Het jaarverslag 1975, opgesteld door de heer De Gast, wordt goedgekeurd.

De samenvatting van de afdelings-jaarverslagen 1975, opgesteld door mevrouw Boender-v.d. Molen, wordt goedgekeurd.

5. Jaarverslag penningmeester.

Zie Succulenta maart 1976.

De kascontrole geschiedde door leden van de afd. Arnhem.

De boeken en bescheiden werden in orde bevonden.

6. Begroting.

Zie Succulenta maart 1976.

De heer Bannink stelt dat het gehele begrote contributiebedrag, f 78.000, nodig zal zijn voor de exploitatie van het tijdschrift.

Wil het tijdschrift in de huidige zeer verzorgde vorm blijven verschijnen dan kunnen de kosten zeker niet vermindert worden.

Balans, Overzicht Baten en Lasten, Begroting, opgesteld door de heer Link, worden goedgekeurd.

7. Contributie.

Het D.B. is van mening dat een contributieverhoging, gezien de stijgende kosten, in de periode mei 1976 - mei 1977 wellicht noodzakelijk is.

Het D.B. vraagt de Alg. Verg. mandaat de contributie zo nodig per 1 januari 1977 te kunnen verhogen met een bedrag tot f 5,—. De heer De Gast geeft een toelichting; wijst op het toenemend aantal jeugdigen (die slechts de helft van de normale contributie betalen). Na de laatste tariefverhoging van de P.T.T. blijkt dat voor de verzending van het tijdschrift naar het buitenland de kosten zeer hoog zijn.

De heer Bannink stelt dat gezien de financiële overzichten de contributie wel verhoogd dient te worden.

De heer v. Beuningen doet de suggestie de leeftijdsgrens voor jeugdleden te verlagen.

De vergadering is van mening de contributie voor jeugdleden niet te verhogen; beschikken sommige groepen jongeren over wat ruime middelen, andere niet; de contributie mag zeker voor jongeren geen beletsel zijn lid van Succulenta te worden.

De heer v. Keppel stelt dat lid zijn van een afdeling alleen mogelijk is wanneer men lid is van de landelijke vereniging.

De vergadering is van mening de contributie voor leden in het buitenland niet te verhogen; men heeft alleen profijt van het tijdschrift, niet van de andere mogelijkheden.

De Alg. Verg. machtigt het D.B. de contributie zo nodig per 1 januari 1977 te verhogen met een bedrag tot f 5,—.

8. Benoeming Kascontrolecommissie.

De afdeling Amsterdam zal leden voor de kascontrolecommissie aanwijzen.

9. Succulenta-Instellingen.

1. Bibliotheek... de heer Magnin.

Aantal aanvragen gestegen met 20%.

12 nieuwe werken werden opgenomen.

Een nieuwe catalogus werd samengesteld.

De afdeling Tijdschriften zal worden uitgebreid.

De heren v. Keppel en Slikkerveer wijzen op het belang voor de leden buitenlandse tijdschriften te kunnen raadplegen; het tijdschrift Ashingtonia is wellicht een aanwinst.

2. Cliché-fonds... de heer Linssen. (verhinderd)

Aantal verstrekte zaden ongeveer 1 miljoen.

Aantal verzendingen ±1200.

Door de overstelpende hoeveelheid aanvragen moesten er veel vervangende nummers worden afgeleverd daar veel kleine partijen snel uitverkocht waren.

In het maandblad zal beknopt in punten de werkwijze van het Cliché-fonds aangegeven worden, daar bij veel leden geen juist beeld hierover bestaat.

Op een vraag van de heer Dekker deelt de voorzitter mede dat de beide assistenten van de heer Linssen een vergoeding ontvangen.

3. Diatheek... de heer Mevissen (verhinderd)

de heer Defesche.

Het aantal dia's bedraagt ongeveer 1200.

De aanvragen beginnen binnen te komen.

Als mogelijke uitbreiding van de diatheek wordt gedacht aan het ontwikkelen van bepaalde series zoals over zaaien, enten, ziekten enz.

4. Maandblad.

De heer Noltee deelt mede dat de redacteurs tot eind 1976 aan willen blijven om dan hun werkzaamheden aan anderen over te dragen.

De voorzitter prijst de wijze waarop de heren Noltee en De Graaf de redactie gevoerd hebben en vraagt de vergadering zich te bezinnen op mogelijke kandidaten voor deze functies.

In verband met het nog steeds groeiende ledental is de oplage van Succulenta thans 4200.

De beschikbare kopij is redelijk, niet overweldigend.

De suggestie wordt gedaan mogelijk schrijvers in buitenlandse tijdschriften te benaderen.

De redactie stelt zich voor een Buining-nummer samen te stellen, het aug.-nummer.

Indien beschikbaar zal hierin een lijst van buitenlandse publicaties van de heer Buining worden opgenomen.

Mevrouw Verduin-de Bruyn informeert naar het opnemen van kleurenfoto's in het blad: de heer Noltee geeft aan dat het hiervoor vereiste bedrag besteed wordt aan het aug.nummer.

Ook in de toekomst zullen nieuwbeschrijvingen in Succulenta worden opgenomen.

5. Ruilen zonder Huilen... de heer v. Soldt. (verhinderd)

Zie Succulenta januari 1976 blz. 16.

6. Succulentarium.

Geen verslag ontvangen.

10. Benoeming Hoofdbestuursleden.

De voorzitter stelt voor de benoeming door de afdeling van de H. B. leden te bekrachtigen.

De heer A. J. Bannink

afdeling Amsterdam

De heer A. de Bruyn

afdeling Hoekse Waard

De heer S. W. Erich

afdeling Tilburg

De heer J. G. Fokkens

afdeling Zwolle

De heer A. de Graaf

afdeling Dordrecht

De heer K. H. Hofstee

afdeling Delfzijl

De heer J. A. Janse

verspreid wonende leden

De heer K. Prestlé

afdeling Eindhoven

De heer J. H. Vostermans   afdeling Noord-Limburg
De heer F. L. J. A. W. Verwer   afdeling Arnhem
De Alg. Verg. besluit aldus.

De heer Bravenboer deelt mede dat, gezien zijn verbeterde lichamelijke toestand, hij zijn zittingsperiode tot mei 1977 wil voltooien.

11. Succulenta-activiteiten.

1. Excursie verspreid wonende leden op zaterdag 19 juni 1976.
Mevrouw Boender-v.d. Molen heeft de planning en organisatie van deze dag op zich genomen.
Zie Succulenta - april 1976; blz. 77-78.
2. Contact-Weekend-Succulenta op 24, 25 en 26 september 1976.
Mevrouw Boender heeft zich belast met de organisatie van deze bijeenkomst in het Conferentieoord De Bron te Oud-Leusen.
Zie Succulenta; mei 1976.
3. Ruilbeurzen.
De heer Bravenboer leidt het punt in en geeft de mening van het D.B. over dit onderwerp.
Het D.B. is zeker niet tegen het houden van ruilbeurzen, maar onderkent dat bij een niet geheel perfecte doelstelling en organisatie het karakter van ruilbeurs geheel of gedeeltelijk verloren kan gaan.
Verschillende leden spreken hun mening uit, waarbij punten als wel of geen verkoop, hoogte van de prijzen, de ruilmogelijkheden voor gevorderden enz. punten van discussie werden.
Op voorstel van het D.B. besloot het Hoofdbestuur in zijn vergadering van 27 maart 1976 een werkgroep te vormen bestaande uit enkele leden van afdelingen die reeds ruilbeurzen organiseerden of willen organiseren en enkele leden van het D.B., zodat de voor- en nadelen van een ruilbeurs nader besproken kunnen worden en mogelijke richtlijnen kunnen worden opgesteld.
De Alg. Verg. sluit zich hierbij aan.
4. Nieuwe afdelingen.
De mogelijkheden zullen onderzocht worden om te komen tot het oprichten van nieuwe afdelingen - in Friesland, in de N.O. Polder, in N.O. Brabant, in de Achterhoek.
Gesproken wordt over de voor- en nadelen van het splitsen van grotere afdelingen.
Besloten wordt dit onderwerp op de agenda van de bestuursbijeenkomsten te plaatsen.

12. Vaststelling plaats volgende Algemene Vergadering.

In verband met het 50-jarig bestaan van de afdeling stelt de afd. Rotterdam voor de A.V. 1977 in Rotterdam te houden.
De A.V. neemt dit voorstel aan.

13. Rondvraag.

1. Het onderwerp van de 3 Landen-Konferentie wordt ter sprake gebracht.
Verschillende afgevaardigden brengen in verband met de verhouding Succulenta - 3 L.K. vele aspecten hiervan naar voren. Aangezien een onvruchtbare discussie dreigt te ontstaan, besluit de Alg. Verg. een commissie te benoemen die deze zaak grondig zal bestuderen en terzake rapport zal uitbrengen aan Hoofdbestuur en Algemene Vergadering. In de commissie worden benoemd de heren Defesche, Hofstee en Braamhaar.
2. Naar aanleiding van een geuite suggestie zal bij het foldermateriaal een lijst met de juiste Succulenta-adressen worden gevoegd.
3. Gevraagd naar de heruitgave van het boekje van Koorevaar wordt medegedeeld dat de heren Janse en Theunissen aan de herziening werkzaam zijn.
4. De heer De Gast attendeert op de tentoonstelling georganiseerd door de afd. Rijn- en Delfland in de Houtzagerij aan de Houtzagerssingel in Den Haag van 27 t.m. 30 mei.

14. Sluiting.

In zijn slotwoord bedankt de voorzitter de afd. Nijmegen voor de goede organisatie en prettige ontvangst van de Alg. Verg.
Een dankwoord spreekt hij uit voor de heren Willemse, v. Kempen en Wouters, die 's morgens de deelnemers hebben ontvangen.
De heer Willemse heeft besloten voor Succulenta-leden eens per jaar een Open Dag te houden.
De voorzitter sluit de vergadering om 5.30 uur.

13 nov. - 2 dec. 1976

STUDIE TUINARCHITEKTUUR EN LANDSCHAP VAN JAPAN

De heer Mos, Hoofd Tuinarchitekt Publieke Werken Amsterdam is uw gids op deze fascinerende reis door het „werkelijke“ Japan. Hierbij een paar hoogtepunten uit het zeer veelzijdige programma.

In en om Tokyo: Meiji Shrine met de fraaiste tuinen van Tokyo. Rikugien Garden en Koishikawa Korakuen recreatietuinen in Japanse stijl. Japan Art Academy. Ohmiya, het Bonsai dorp bij uitstek. De berglandschappen, rivieren, meren en watervallen van Nikko

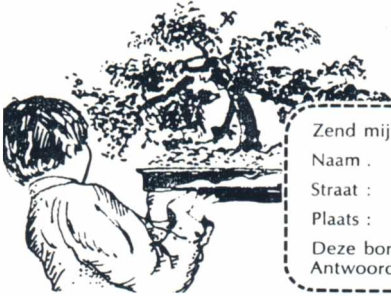
In Hakone: Het Hakone National Parc en Museum.

In en om Kyoto: Het bekende pareloester-gebied Ise-Shima, de keizerlijke

tuinen van Katsura Imperial villa en Old Imperial Palace, tal van beroemde oude tempels.

In Nara: Het Nara park met z'n prachtige bomen en meer dan 800 herten, het Yamato Bunkakan museum. Deze studiereis zal definitief doorgang vinden. Er zijn nog plaatsen beschikbaar. Geldig paspoort en pokken-vaccinatie zijn als enige reisvoorwaarden verplicht.

Het programma biedt nog veel meer verrassende trips. De reissom van deze studiereis is f. 5.985,- p.p. Vul de bon in voor het volledige programma of bel even op: 020 - 62917.

Wagons-Lits//Cook
SPECIAL TRAFFIC

Specialisten in studiereizen

Zend mij het volledige programma van de Japan studiereis

Naam : .....

Straat : .....

Plaats : .....

Deze bon zenden aan Wagons-Lits//Cook Special Traffic, Antwoordnummer 7237, Amsterdam.

S76-1

Twee boeiende reizen o.l.v. Dr. E. F. Jacobi

Naar de Bloeiende Kaap 28 aug. - 19 sept.

Deze 23-daagse „voorjaarsreis“ brengt U naar de bloeiende woestijnen en langs de unieke wilde flora van Zuid-Afrika (kaap-provincie). Reissom f 4.880,- p.p.

Naar de Galapagos 28 okt. - 18 nov.

22-Daagse expeditie naar de Galapagos-eilanden en Ecuador. Hoogtepunt: de cruise met het flotel Orellana in het

amazonegebied. Reissom f 6.485,- p.p. Bent u geïnteresseerd in één van deze 2 reizen? Vul onderstaande coupon in voor uitgebreide informatie.

Wagons-Lits//Cook

De specialisten in bijzondere reizen

Zend mij informatie over

De bloeiende kaap. De Galapagos eilanden.
S76-1

Naam: .....

Straat: .....

Plaats: .....

Deze bon zenden aan Wagons-Lits//Cook Special Traffic, Antwoordnummer 7237, Amsterdam.

(vervolg van blz. 158)

nen wel degelijk dubbele of zelfs drievoudige bladparen gevormd worden (blz. 12). Dat *Crassula recurva* uit Australië afkomstig zou zijn, moet toch wel sterk in twijfel getrokken worden (blz. 17). Afkomstig uit Natal: Zoeloeland vlg. Jacobsen.

Het lijstje van 's zomers buiten te kweken planten had gemakkelijk nog uitgebreid kunnen worden met o.a. de meeste struikmesems, veel *Crassula*-achtigen en nog vele andere cactusgeslachten dan de genoemde (blz. 18). Spint is geen spinnetje maar een mijt (feb. blz. 21 en blz. 32). Het ontkiemen van zaden (hfdst. „Vermeerdering”) gaat bij de meeste soorten wel iets sneller dan de genoemde 14 dagen (blz. 26). Dat *Rebutia* en *Echinopsis* uitsluitend langs ongeslachtelijke weg vermeerderd worden is pertinent onjuist (blz. 26). *Rebutia*, waarvan de meeste soorten zelffertil zijn, worden juist bij voorkeur door zaaien vermeerderd. *Echinopsis*-soorten, speciaal als deze planten voor het enten als onderstam gebruikt moeten worden, moeten beslist door zaaien verkregen worden.

Dat *Conophytum*, *Lithops* en *Pleiospilos* bij de moeilijker andere succulenten genoemd worden (blz. 34) is onbegrijpelijk. Juist in de (zonnige) huiskamer gedijen deze planten uitstekend.

Het is spijtig dat niet vermeld werd dat de planten van ons „Succulentarium” (blz. 44) grotendeels door schenking verkregen zijn van leden van „Succulenta”.

Op diverse plaatsen in het boekje (o.a. op blz. 27 en 75) wordt de foutieve naam *Helicocereus guatemalensis* gebruikt. Deze onderstam behoort tot het geslacht *HYLOCE-REUS*. Drukfoutjes ontbreken ook in dit boekje niet; op blz. 63: *Olviveranthus* = *Oliveranthus*.

Echinofossulocactus crispatus heeft juist méér ribben dan *E. coptonogonus* i.p.v. minder (blz. 66). Bij *Euphorbia*'s is niet alleen het voorkomen van melksap een onderscheid t.o.v. cactussen (blz. 70), doch veelmeer het ontbreken van areolen bij *Euphorbia*'s. De kleuren van de op blz. 82. afgebeelde *Lithops salicola* zijn niet erg gelukkig uitgevallen. Dit plantje heeft een loodgrijs lichaam met een olijfgroen, vrijwel volledig venster. Op blz. 88 is niet de cristaatvorm van *Myrtillocactus geometrizans* afgebeeld. Dat de bloemen van *Nopalxochia* 8 á 10 weken aan de plant blijven (blz. 89) is niet juist; waarschijnlijk wordt bedoeld dat de bloeiperiode zich wel over die tijd kan uitstrekken. De op blz. 93 genoemde *Pachyphytum bracteatum* is een niet bestaande soort. *Selenicereus grandiflorus* is geen epifyt (blz. 103). Ze wortelen in de bodem en klimmen langs de stammen van bomen en struiken omhoog.

Als u zo deze waslijst met aanmerkingen bekijkt (en het is nog maar een greep eruit!) is de conclusie dat dit boekje een tekst heeft die vooral bij de beginnende liefhebbers nogal wat misverstanden en verwarringen kan doen ontstaan. Als groot pluspunt staat daar echter tegenover dat de foto's over het algemeen genomen goed te noemen zijn.

ARIE DE GRAAF.

In november zal een speciaal nummer ter herdenking van onze onlangs overleden erevoorzitter A. F. H. Buining verschijnen.

CACTUSSEN - SUCCULENTEN

A. N. BULTHUIS EN CO.

Cothen - Groenewoudseweg 14
Postbus 12 - Tel. 03436-1267
Sortimentslijst wordt na storting van f 1,-
toegezonden. Girorekening 124223.
's Zondags gesloten

TE KOOP GEVRAAGD:

Cactussen, vetplanten en andere zeldzame planten.
Grote planten, partijen zaailingen en verzamelingen.
Aanbiedingen met prijs:

CACTUS BOETIEK — Ganzeweide 117 — Heerlerheide (L.)

TELEFOON 045 - 211617
b.g.g. 045 - 712942

**TROPISCHE EN SUB-TROPISCHE PLANTEN
SPECIAAL: CACTUSSEN EN VETPLANTEN**

CACTUSKWEKERIJ

GEBR. DE HERDT

Bolksedijk 3E (aan de weg
van Rijkevorsel naar Wortel)
B - 2310 Rijkevorsel - België

Regelmatig uitbreiding
van ons assortiment

GEOPEND:

's zaterdags van 9.00 tot 19.00 uur
en dinsdags van 13.00 tot 19.00 uur.

Succulentenkwekerij
H. van DONKELAAR
Laantje 1A, Werkendam
Tel. 01835 - 1430

Sortiments- en zaadlijst 1976 wordt
u toegezonden na storting van f 2,50
op girorekening 15 09 830.
Deze lijsten bevatten zeer vele soor-
ten, waaronder bijzonder zeldzame,
zowel cactussen als andere succu-
lenten.

Regelmatig nieuwe importen.
's Zaterdags na 3 uur en 's zondags gesloten

Drukkerij Van Spijk
Postbus 210, Venlo
De drukker van Uw maandblad.

karlheinz uhlig - kakteen

Uit onze plantenlijst:

Importplanten

Copiapoa alticostata, calderana, carrizalensis, chanaralensis,
cinerea, cinerea v. albispina, cinerea v. dealbata, cine-
rascens, coquimbana, cuprea, cupreata, domeycensis,
dumetorum, dura, echinata, echinata v. borealis, gigan-
tea, grandiflora, haseltoniana, lembckei, lembckei var.n.,
longispina, longistaminea, malletiana, pendulina, pendu-
lina v. fiedleriana, pseudocoquimbana, rupestris, sp. n.
820, streptocaulon, vallenarensis

Prijzen van 8,— tot 25,— D.M.

De nieuwe plantenlijst is thans verschenen.

7053 ROMMELSHAUSEN
W.-Duitsland

KRS. WAIBLINGEN

- LILIENSTR. 5

INHOUD

Het geslacht Pachypodium — Jaap Mieras	142
Haworthia (VI) — B. van Gelder	146
Gasteria liliputana — Arie de Graaf	148
Mammillaria magallanii — O. C. van Soldt	149
Van maand tot maand — Th. Neutelings	150
Voor beginners (?) 13 — Cor v.d. Wouw	153
Ongedierte in de succulentenkas (IV) — Simon Kooy	155
Waar cactussen niet in tel zijn (2) — Berend Groenhagen	155
Boekbespreking — Arie de Graaf	158
Notulen Algemene Vergadering	158